

RIEC

Noord-Nederland

Jaarverslag 2025

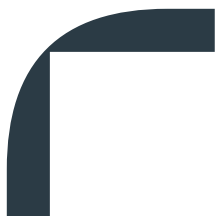
Samen slimmer tegen
ondermijnende criminaliteit

Inhoud

1. Voorwoord	4
In de media	6
2. Noord-Nederland: een uniek samenspel van factoren	9
Regio-specifieke probleemanalyse van Noord-Nederland	9
3. Regionale (integrale) aanpak	13
3.1 Meerjarenstrategie	13
3.2 Geïntensiveerde integrale aanpak: drugs- en online criminaliteit	15
3.3 Versterking regionale uitvoeringskracht	22
3.4 Bestuurlijke en geïntegreerde aanpak	30
4. Randvoorwaarden	35
4.1 Rechtmatige en doelmatige gegevensverwerking	35
4.2 Informatievoorziening en -beveiliging	36
4.3 Communicatie	37
5. Financiën	41
Bijlage	43

Terugblik 2025, vooruitblik 2026

Ondermijnende criminaliteit raakt onze samenleving op verschillende manieren. Zij ondermijnt het vertrouwen in de overheid, misbruikt legale structuren en vormt een bedreiging voor de veiligheid en leefbaarheid van onze regio. De aanpak daarvan vraagt om samenwerking, kennisdeling en een gezamenlijke inzet van alle deelnemers binnen het RIEC Noord-Nederland.

Noord-Nederland kent unieke kwaliteiten, maar ook specifieke kwetsbaarheden. Criminele netwerken maken misbruik van onze open samenleving, infrastructuur, digitale mogelijkheden en economische kansen. Daarbij zien we dat traditionele vormen van criminaliteit steeds meer verweven raken met online criminaliteit, financiële constructies, vastgoedfraude en misbruik van zorgvoorzieningen. Deze ontwikkelingen vragen om een aanpak die verder gaat dan het reageren op incidenten. Zij vragen om inzicht, samenwerking en een gezamenlijke langetermijnstrategie.

In 2025 hebben we belangrijke stappen gezet. Met een nieuwe meerjarenstrategie is onze focus gericht op drugscriminaliteit en online criminaliteit. Tegelijkertijd hebben we onderzoek gedaan naar zorgcriminaliteit en fraude en misbruik in de vastgoedsector. We hebben ook geïnvesteerd in de versterking van onze uitvoeringskracht, bestuurlijke weerbaarheid en informatiepositie.

De resultaten die u in dit verslag leest, laten zien wat samenwerking oplevert. Integrale controles, bewustwordingscampagnes, onderzoeken, trainingen en gezamenlijke interventies hebben bijgedragen aan het verstoren van criminele activiteiten en het vergroten van de weerbaarheid van onze regio. Ook weten steeds meer RIEC-deelnemers elkaar te vinden en maken ze gebruik van elkaars expertise. Een goede ontwikkeling!

Mijn dank gaat uit naar alle deelnemers, bestuurders en medewerkers die zich hier dagelijks voor inzetten. Hun betrokkenheid en deskundigheid maken het verschil. Ook in 2026 blijven wij ons, samen met onze partners, inzetten voor een veilige en weerbare regio.

Hoogachtend,

Namens de stuurgroep RIEC Noord-Nederland,

M.L.J. Out

Voorzitter stuurgroep RIEC Noord-Nederland

In de media

De deelnemers van het RIEC Noord-Nederland werken samen aan het tegengaan van ondermijnende criminaliteit in de regio. Daarbij worden zij ondersteund door het RIEC-bureau.

In 2025 zijn uiteenlopende activiteiten uitgevoerd waarin deze samenwerking duidelijk zichtbaar werd. De nieuwsartikelen op de volgende pagina tonen een selectie van deze gezamenlijke inzet, waaronder integrale controles, drugsacties en campagnes. Klik op de datum of de betreffende media om het volledige artikel te openen. Zo wordt zichtbaar hoe het RIEC-samenwerkingsverband gezamenlijk optreedt tegen ondermijnende criminaliteit en bijdraagt aan een weerbare regio.

**Samen slimmer
tegen ondermijnende
criminaliteit**

3 april 2025, Wâldnet

**Integrale controle op
bedrijventerrein in
Tytsjerksteradiel**

25 maart 2025, Westerwolde Actueel

**Grootscheepse controle
bij autobedrijf in
Pekela in strijd tegen
ondermijning**

31 oktober 2025, OOG Groningen

**Drugsacties Westersingel en Gele loper: politie houdt
13 verdachten aan en neemt drugs en wapens in beslag**

3 september 2025, Eemshavenonline

**Oefening tegen
ondermijnende criminaliteit
in de Eemshaven**

28 maart 2025, Algemeen Dagblad

**Illegaal bordeel,
hennepkwekerij en
harddrugs ontdekt bij
vakantiewoningen in
Hoogersmilde**

24 mei 2025, Omrop Fryslân

**Drugssmokkel,
arbeidsveiligheid en spionage:
“Geen ontkomen aan
vergrendelen haven Harlingen”**

22 april 2025, Wâldnet

**Grote controle op
bedrijventerrein
Drachten Azeven**

6 oktober 2025, Westerwolde Actueel

**Actie tegen digitale
criminaliteit in Noord-
Nederland van start in
Westerwolde**

13 maart 2025, Infoleek

**Politie en handhaving
doen controle na
signalen van illegale
prostitutie in
Westerkwartier**

23 augustus 2025, 112Groningen

**Belastingdienst int €35000
Euro bij integrale controle
Groningen Airport Eelde**

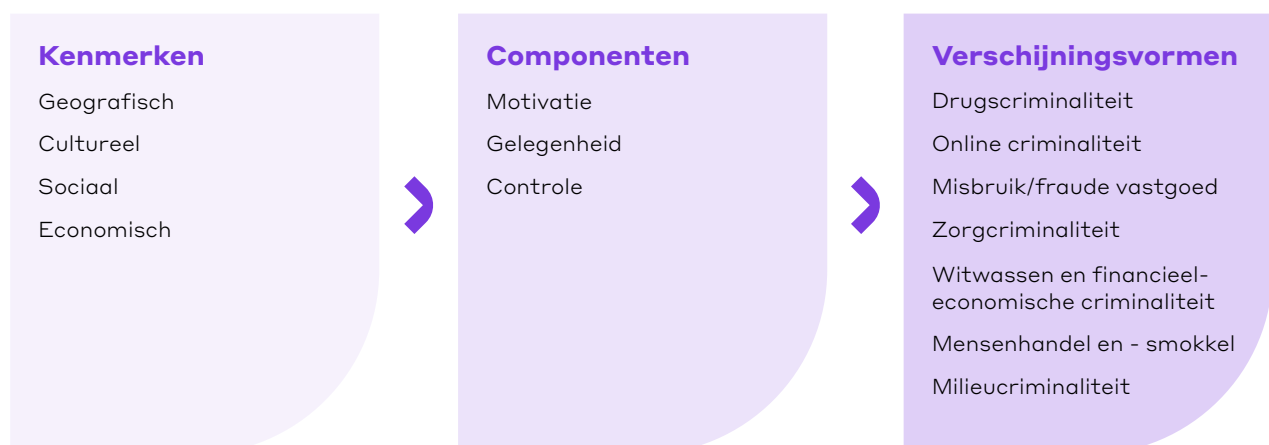

2.

2. Noord-Nederland: een uniek samenspel van factoren

Regio-specifieke probleemanalyse van Noord-Nederland

Vanwege een uniek samenspel van geografische, culturele, sociale en economische factoren is Noord-Nederland een kwetsbare regio voor ondermijnende criminaliteit. Deze kwetsbaarheid kan worden geduid aan de hand van drie aspecten: gelegenheid, controle en motivatie.¹² Binnen deze context van Noord-Nederland doen zich uiteenlopende verschijningsvormen van ondermijnende criminaliteit voor. Inzichten in deze verschijningsvormen hebben richting gegeven in de aanpak ervan.

Motivatie. De kansen die een omgeving biedt voor criminaliteit.

Gelegenheid. De mogelijke negatieve consequenties van crimineel gedrag en de inzet van preventieve maatregelen.

Controle. De beweegredenen voor crimineel gedrag.

1 Elffers, H. (2003). Regelovertredingen preventief of repressief aanpakken? Een discussie in termen van het Willen-Kunnen-Durven-model. In: F. Spierings, B. Peper, R. Pieterman, S. Karyotis, & A. Zijdeveld (red.). *Buurt en stad. Liber amicorum voor Wiebe de Jong*. Rotterdam. Sambabal, 45-57.

2 RIEC Noord-Nederland (2020). *Position paper*. Leeuwarden: RIEC Noord-Nederland.

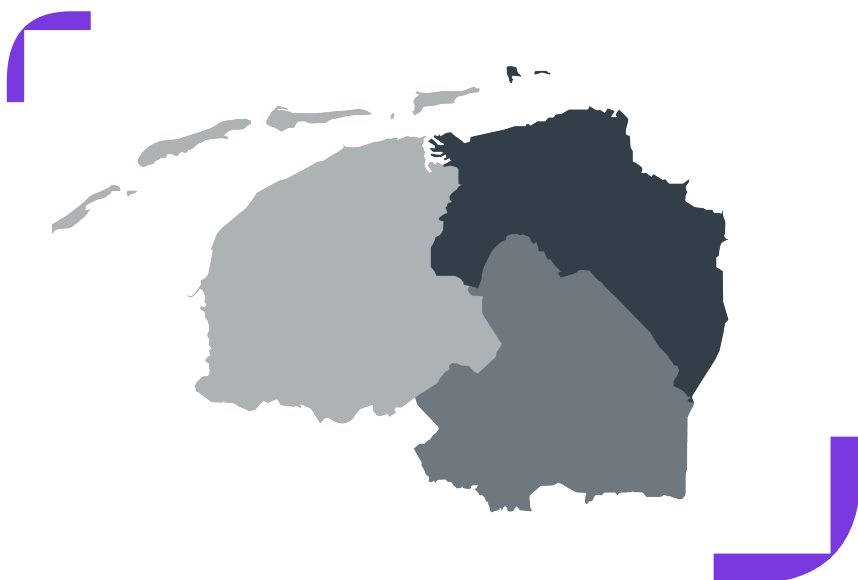
Verschijningsvormen

In onderzoeken naar ondermijnende criminaliteit in Noord-Nederland³ komt naar voren dat er in criminele processen sprake is van een overlap tussen verschillende typen drugs, ondersteund door hand- en spandiensten van personen die zelf niet direct onderdeel zijn van het criminele netwerk. De Nederlandse criminele netwerken die bij deze processen betrokken zijn, hebben hun basis overwegend in het westen en zuiden van Nederland. Daardoor is de faciliterende rol van de bovenwereld in Noord-Nederland nog prominenter dan in andere delen van het land. Criminele netwerken uit het zuiden en westen werken in Noord-Nederland samen met lokale facilitators. De aanwezigheid van een levendige drugsmarkt in (delen van) Noord-Nederland en de beschikbare infrastructuur suggereren dat op enig moment een aanzienlijke waarde aan drugs door Noord-Nederland beweegt. Daarnaast bieden lokale omstandigheden, zoals de beschikbaarheid van betaalbaar vastgoed en de oververtegenwoordiging van risicobranches, mogelijkheden voor criminele inmenging in legale sectoren.

Faciliterend en divers

De rol van Noord-Nederland in het criminele proces is faciliterend en divers. De ondermijnende impact van dit proces zit in Noord-Nederland met name in de invloed van crimineel geld op lokale facilitators en de lokale economie. Een logische eerste stap van een integrale aanpak van drugscriminaliteit is dan ook om deze criminele geldstromen in kaart brengen. Waar vermengt het criminele geld uit de drugscriminaliteit zich met de legale economie in Noord-Nederland? En hoe verwerven criminele netwerken hiermee invloed in Noord-Nederland? Het inzichtelijk maken van deze criminele geldstromen biedt mogelijk aanknopingspunten om het criminele geld te onderscheppen, af te pakken, of de invloed hiervan op de bovenwereld in Noord-Nederland te beteugelen.

Belangrijk aanknopingspunt hierbij is de vastgoedsector. Om criminele winsten te besteden binnen het legale financiële systeem, moeten deze witgewassen worden. Vervolgens worden criminele winsten in de legale economie ingezet om in het levensonderhoud van criminelen te voorzien, criminele organisaties

'Criminele netwerken uit het zuiden en westen werken in Noord-Nederland samen met lokale facilitators.'

in stand te houden en uit te bouwen, en om posities te verwerven in legale sectoren, zoals de vastgoedsector.⁴ Kortom, (inter)nationale drugsverdiensten vinden lokaal hun weg en raken verweven met de vastgoedsector.⁵ In de regionale, integrale aanpak van drugscriminaliteit ligt de focus dan ook op misbruik en fraude in de vastgoedsector. Tegelijkertijd ontbreekt zicht op de daadwerkelijke omvang en de manier waarop de verwevenheid tussen ondermijnende criminaliteit en vastgoed vorm krijgt.

Naast drugscriminaliteit heeft online criminaliteit de afgelopen jaren een hoge vlucht genomen. Naar schatting bestaat een derde van alle misdrijven uit online criminaliteit. Een vorm van online criminaliteit is bankhelpdeskfraude, die zicht opvallend vaak lijkt te concentreren in Noord-Nederland. Meer dan 50 procent van de bankhelpdeskfraude wordt vanuit Noord-Nederland gepleegd. Hoewel het probleem regio-overstijgend is, blijkt het uiteindelijk lokaal geworteld en verankerd.⁶

In toenemende mate constateren deelnemers in het RIEC-samenwerkingsverband en daarbuiten⁷ misstanden in de zorgsector. Het betreft signalen en concrete casuïstiek van zorgfraude (onrechtmatig verkregen en ontoereikende zorg) en signalen van betrokkenheid bij ondermijnende criminaliteit, zoals criminele uitbuiting van cliënten of witwassen, deels door malafide zorgaanbieders die deel uitmaken van een breder netwerk⁸. Een recente schatting is dat met 10 procent van het totale zorgbudget (100 miljard) wordt gefraudeerd. De groeiende urgentie om dit toenemend misbruik van zorggelden een halt toe te roepen, heeft geleid tot een inventarisatie en bundeling van initiatieven door een kwartiermaker. Dit heeft geresulteerd in een integraal plan van aanpak.

Hoewel de focus niet ligt op de thema's mensenhandel/-smokkel en milieucriminaliteit, en het primaat voor de aanpak hiervan respectievelijk bij veiligheidshuizen en omgevingsdiensten van provincies ligt, verdienen beide thema's onverminderd aandacht. Een recente analyse van gelegenheden voor mensenhandel en mensensmokkel toont de kwetsbaarheden van de regio.⁹ Daarnaast onderstrepen de trainingen in samenwerking met de politie voor de omgevingsdiensten de verdere professionalisering van de aanpak van ondermijnende criminaliteit en milieucriminaliteit in het bijzonder.

Omgevingsscan mensenhandel Drenthe

In 2025 heeft het RIEC, in het kader van mono-bestuurlijke ondersteuning, de omgevingsscan mensenhandel Drenthe opgesteld in opdracht van de Drentse gemeenten. De omgevingsscan is uitgevoerd naar aanleiding van een advies van de VNG en biedt Drentse gemeenten inzicht in risico's en kwetsbaarheden op het gebied van mensenhandel. Naar aanleiding van de omgevingsscan zijn diverse bewustwordingssessies georganiseerd en hebben gesprekken plaatsgevonden met alle Drentse gemeenten.

⁴ FENOM2024, TVDT2022, TVDT2023, TVDT2024

⁵ TVDT2022, TVDT2023, TVDT2024

⁶ Zie ook Onderzoek cybercriminele netwerken.

⁷ Onder andere IKZ, IGU en Zorgkantoren.

⁸ Zie RIEC Noord (2026). *Zorgen in Noord-Nederland, Leeuwarden*.

⁹ RIEC Noord-Nederland (2025). *Omgevingsscan, Leeuwarden*.

3.

3. Regionale (integrale) aanpak

3.1 Meerjarenstrategie

Ondermijnende criminaliteit vormt een groeiend probleem in onze samenleving. Het is noodzakelijk om de aanpak van ondermijnende criminaliteit blijvend te verstevigen en te versterken. De kern van de meerjarenstrategie is dat de aanpak doelgericht en samenhangend is, zodat de RIEC-partners gezamenlijk een krachtiger vuist maken tegen ondermijnende criminaliteit.

Samenwerking

Uitgangspunten

- Wat in RIEC-verband gebeurt, is van toegevoegde waarde op datgene waar RIEC-partners zich op richten.
- Het RIEC-bureau is breed inzetbaar langs de thema's van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (Wgs).
- De aanpak vindt plaats volgens drie pijlers:
 - + Versterken van de informatiepositie
 - ↻ Bewustwording & weerbaarheid
 - ✓ Advies & ondersteuning
- De integrale aanpak op geprioriteerde regionale criminele verschijningsvormen (focusthema's) wordt geïntensiveerd.

Stuurgroep, Regieteam en IPT's

Door te focussen op de criminele verschijningsvormen die door de RIEC-deelnemers zijn geprioriteerd, wordt waarde toegevoegd aan wat deelnemers op dat vlak al doen. De focus op online- en drugscriminaliteit vraagt om een goede integrale uitwerking. Dit gebeurt binnen de bestaande structuren en integrale overleggen, zijnde het regieteam en de integrale programmateams (IPT's) op de focusthema's. Vertegenwoordigers van betrokken RIEC-deelnemers nemen hieraan deel. Het regieteam geeft tactische sturing op de inhoud en fungeert als schakel naar de stuurgroep, die de strategische koers bepaalt.

Extra aandacht

Focusthema's

Aangemerkt door partners als regionale prioriteiten:

Drugs-
criminaliteit

Online
criminaliteit

*Blijvende aandacht voor de doelgroep
jeugd, vooral jonge aanwas.*

Onderzoeksthema's

Deze thema's worden erkend als maatschappelijke problemen, waarvoor een beter informatiebeeld moet worden ontwikkeld:

Fraude en
misbruik
in de vast-
goedsector

Zorg-
criminaliteit

Basis ondersteuning

Integrale casuïstiek en handhavingsknelpunten

Het RIEC-bureau ondersteunt partners bij het bestrijden van georganiseerde ondermijnende criminaliteit via integrale casussen die worden opgepakt in de districtelijke integrale ondermijningsoverleggen (DIO's) en handhavingsknelpunten. Er worden informatiebeelden opgesteld en interventieadviezen opgeleverd.

Internationale samenwerking

De verkenning op internationale samenwerking wordt voortgezet binnen bestaande samenwerkingslijnen, gericht op grensoverschrijdende problematiek en doelgroepen.

Gelegenheidsstructuren

De aanpak van gelegenheidsstructuren (**buitengebied en havens**) blijft onderdeel van de standaardwerkzaamheden binnen het RIEC Noord-Nederland.

3. Regionale (integrale) aanpak

3.2 Geïntensiveeerde integrale aanpak: drugs- en online criminaliteit

De inhoudelijke focus van de geïntensiveeerde integrale aanpak ligt in Noord-Nederland bij de aanpak van drugscriminaliteit en online criminaliteit. De ogenschijnlijke ongrijpbaarheid van deze verschijningsvormen vraagt om een gezamenlijke, integrale aanpak. Daarnaast hebben de gesprekken rondom de focusthema's geleid tot het aanwijzen van twee onderzoeksthema's die prioriteit krijgen op de onderzoeksagenda. Het gaat om de thema's: fraude en misbruik in de vastgoedsector en zorgcriminaliteit. In deze paragraaf worden de doelen, activiteiten, resultaten en effecten beschreven voor de aanpak van de focus- en onderzoeksthema's.

Focusthema's

Online criminaliteit is als focusthema benoemd vanwege de betrokkenheid van verschillende RIEC-deelnemers, de toenemende verwevenheid met traditionele criminaliteit en de behoefte aan een gezamenlijke verkenning van een integrale aanpak.

De aanpak van zowel drugscriminaliteit als online criminaliteit krijgt vorm binnen de Integrale Programmateams (IPT's), waarin deelnemers hun krachten bundelen. Daarbij spelen niet alleen strafrechtelijke belangen een rol, maar ook fiscale belangen (online criminaliteit is mogelijk meer lonend dan traditionele criminaliteit) en bestuurlijke belangen (zoals aandacht voor de eigen cyberveiligheid en de weerbaarheid van specifieke doelgroepen).

Bijzondere aandacht gaat uit naar de rol van (kwetsbare) jongeren die, evenals bij drugscriminaliteit, ook actief zijn in online criminaliteit. Deze zogenaamde jonge aanwas doorkruist beide thema's en vraagt om een integrale aanpak waarin zorg en veiligheid met elkaar verbonden zijn, zoals in het programma 'Preventie met gezag'.

Programma Drugsriminaliteit

In 2025 is het Programmaplan Drugs opgesteld en besproken met de stuurgroep. Hierin is aangegeven dat Noord-Nederland in het criminele drugsproces een faciliterende rol heeft. De ondermijnende werking manifesteert zich vooral in de vermenging van crimineel geld met de legale economie en in de rol van facilitators. Op basis daarvan is aangegeven dat een integrale focus moet komen te liggen op drie onderwerpen:

- Criminele geldstromen
- Kwetsbare branches en infrastructuur
- Jeugd binnen de drugsriminaliteit

Criminele geldstromen

Allereerst zal worden ingezet op criminele geldstromen. In 2025 is een start gemaakt met het bepalen van een aanpak op dit eerste thema. Daarbij is vastgesteld dat het grootste volume aan crimineel geld vermoedelijk wordt witgewassen via vastgoed en crypto's. Hierdoor is sprake van een nauwe verwevenheid tussen de aanpak op het thema drugsriminaliteit en het onderzoeksthema vastgoed. De activiteiten die in dit kader binnen het IPT zijn uitgevoerd, zijn hiernaast opgenomen.

Doel

Het voorkomen van de groei van georganiseerde drugscriminaliteit door een gezamenlijke focus op het aanpakken en verstoren van criminele geldstromen.

Beoogd effect

Criminele organisaties worden belemmerd in hun groei en/of ze krimpen doordat er minder (makkelijk) crimineel geld kan stromen. Georganiseerde drugscriminaliteit wordt minder lucratief, doordat crimineel verkregen vermogen wordt afgepakt.

Activiteiten

- Start programma: de vorming van het IPT en het aanbrengen van focus door het benoemen van drie hoofdthema's.
- Er is een masterclass bestuurlijk afpakken georganiseerd met gerenommeerde sprekers uit het werkveld. In totaal hebben negen gemeenten deelgenomen aan twee masterclasses. Tijdens de masterclass zijn zij meegenomen in het proces van bestuurlijke handhaving en het belang van interne informatiedeling bij handhaving en invordering. Ook zijn er vervolgesprekken gevoerd met deze gemeenten gevoerd over de aanpak van bestuurlijk afpakken.
- Het verkennen van de mogelijkheden voor de samenwerking tussen de financiële vingerafdruk van de politie en het RIEC-samenwerkingsverband.
- De vijfde themadag vastgoed heeft plaatsgevonden. Publieke en private partijen uit het netwerk kwamen samen om kennis te delen en inzichten op te doen. Tijdens deze dag gaf onder andere Radio Ramkraak de aanwezigen een inkijkje in de manier waarop zij journalistieke onderzoeken opzetten, zoals met het onderzoek naar vastgoed op de Weaze in Leeuwarden.
- De organisatie van drie lokale bijeenkomsten voor poortwachters (notarissen en makelaars) in samenwerking met politie en gemeenten. Deze bijeenkomsten waren gericht op het vergroten van de weerbaarheid in de vastgoedsector en het gezamenlijk tegengaan van ondermijnende criminaliteit.
- Naast bewustwordingssessies voor gemeenten over vastgoedfraude zijn ook meerdere bewustwordingssessies georganiseerd voor woningcorporaties. Woningcorporaties spelen een belangrijke rol in het herkennen van crimineel pandgebruik en willen voorkomen dat hun woningen worden misbruikt voor criminele activiteiten.

Resultaten

- Het Programmaplan Drugs is opgesteld. In 2025 is als eerste ingezet op criminele geldstromen.
- Het uitvoeringsplan met de interventies voor 2025-2028 is opgesteld.

Programma Online criminaliteit

Doelen/beoogde effecten

- Het versterken van de informatiepositie om het zicht op de online wereld te verbeteren. Op basis van een goede informatiepositie kunnen slimme interventies ingezet worden om ondermijnende online criminaliteit te voorkomen en te verstoren.
- Het versterken van de lokale weerbaarheid van deelnemers in Noord-Nederland, zodat zij effectief op kunnen treden tegen criminelen die zich bezighouden met online criminaliteit.
- Het versterken van de weerbaarheid van de maatschappij, met een focus op jeugd als geprioriteerde doelgroep. Door jongeren weerbaar te maken tegen de risico's die zij lopen en hen te beschermen tegen negatieve invloeden van criminelen in hun online wereld.
- Het versterken van de slagvaardigheid door schaarse capaciteit effectief en efficiënt in te zetten vanuit een Publiek-Private Samenwerking (PPS) netwerk in Noord-Nederland die zich richt op de aanpak van online criminaliteit.
- Het vergroten van de expertise binnen het RIEC-bureau op het gebied van online criminaliteit en het inzetten van deze kennis binnen het RIEC-samenwerkingsverband waar nodig.

Activiteiten

- Start programma: de vorming van het IPT, het verkennen van een gezamenlijke koers en het opstellen en vaststellen van het uitvoeringsplan 2026 – 2027.
- In oktober 2025 is de campagne 'Echt niet Vandaag' uitgevoerd. Een nieuwe editie volgt in 2026. Het doel: zicht op het vergroten van bewustwording en weerbaarheid in de samenleving en de interne organisaties en het versterken van het professionele netwerk op dit thema.
- Er zijn tien bewustwordingssessies georganiseerd bij verschillende deelnemers en jongerenwerkers. Daarnaast is het onderwerp is uitgelicht in een hoofdenoverleg.
- Als vervolg op het onderzoek cybercriminele jeugdnetwerken is gestart met de verkenning en uitvoering van de pilot 'versterken aanpak online jeugdcriminaliteit'. Deze pilot vindt plaats in gemeente Groningen, in nauwe samenwerking met de gemeente en diens lokale veiligheidspartners. De pilot richt zich nadrukkelijk op het benutten van bestaande lokale en regionale samenwerkingsstructuren, zodat geleerd kan worden hoe online jeugdcriminaliteit integraal kan worden aangepakt binnen bestaande werkwijzen en bevoegdheden.

Resultaten

- ✓ Het Programmaplan Online criminaliteit is opgesteld. Hierin zijn de koers en negen hoofddoelen opgenomen die richting geven aan het ontwikkelen van een afgebakende en integrale probleemgestuurde aanpak.
- ✓ Het uitvoeringsplan 2026 – 2027 is opgesteld.
- ✓ Voor de [campagne 'Echt niet vandaag'](#) zijn in totaal 101 preventieactiviteiten aangemeld via de website door 58 verschillende organisaties. Een aanzienlijk deel van deze activiteiten was georganiseerd voor de doelgroepen ouderen (42 activiteiten) en minder-digitaal vaardigen (17 activiteiten). Voor de doelgroepen jongeren (12 activiteiten) en midden- en kleinbedrijf (MKB, 10 activiteiten) bleef het aantal activiteiten wat achter. In Drenthe zijn 16 activiteiten georganiseerd, in Friesland 40 en in Groningen 39. De overige activiteiten vonden online plaats. De campagne is geëvalueerd en wordt in 2026 herhaald, waarbij meer aandacht wordt besteed aan het meten van het effect.
- ✓ In het kader van de campagne 'Echt niet vandaag' is op 8 oktober 2025 een netwerkbijeenkomst georganiseerd in samenwerking met de werkgroep cyberveiligheid van het Regionaal Bestuurlijk Politieoverleg (RBPO).

Onderzoeksthema's

Vastgoed

Doel

Het verbeteren van het zicht op het thema en van de handelingsperspectieven voor deelnemers om fraude en misbruik in de vastgoedsector te voorkomen, verstoren en stoppen.

Activiteiten

- Gestart met de voorbereidingen voor het aanwijzen van verschillende handhavingsknelpunten (HHK's): het HHK Vastgoedcriminaliteit Groningen, het HHK Crimineel Pandgebruik Leeuwarden, en een gebieds- en thematische scan Alternatieve Financiering.

Zorgcriminaliteit

Doel

Het verbeteren van het zicht op het thema en van de handelingsperspectieven voor betrokken RIEC-deelnemers om zorgcriminaliteit te voorkomen, verstoren en stoppen.

Activiteiten

- Het uitvoeren van het onderzoek Zorgcriminaliteit in Noord-Nederland.
- De start van het onderzoek naar integrale opvolging door de kwartiermaker zorgcriminaliteit.

Resultaten

- ✓ Er is een onderzoeksrapportage opgesteld en gepresenteerd aan de betrokken deelnemers.
- ✓ De kwartiermaker zorgcriminaliteit is aangesteld.
- ✓ Het meldoverzicht (zorg)signalen voor gemeentemedewerkers is opgesteld. Hierin staat bij welke partijen gemeenten (zorg)signalen kunnen melden.
- ✓ Een lijst met risico-indicatoren van zorgcriminaliteit is opgesteld.

Succesverhaal

Integrale samenwerking

In juni vond in Assen het Drentse zorgcriminaliteitscongres plaats. Met bijna 200 bezoekers uit de veiligheidsketen en het sociaal domein, was het een geslaagde eerste aanzet om het thema beter op de kaart te zetten. Het congres werd breed gezien als een succes. Zowel burgemeesters als wethouders hebben de aanpak van zorgcriminaliteit aangewezen tot topprioriteit voor 2026 en 2027. Drentse Aanpak Ondernijning (DAO): "Het is mooi om te zien dat in navolging hierop ook het RIEC heeft ingespeeld op deze ontwikkeling en meer capaciteit heeft vrijgemaakt om deze prioriteit verder te ondersteunen. Een Drentse projectleider zorgfraude is navolging hierop van start gegaan en we zijn blij dat het RIEC dit ondersteunt met het leveren van specialistische kennis."

Borgen focusthema's

Met het vaststellen van de focusthema's voor het meerjarenplan 2025 – 2028 is de focus verschoven van gelegenheden (havens, buitengebied) en de doelgroep jonge aanwas naar criminele verschijningsvormen. Begin 2025 is vastgesteld hoe de aanpak binnen de voormalige focusthema's wordt geborgd. In 2025 zijn de hieronder genoemde activiteiten uitgevoerd om dit te realiseren.

Jonge aanwas

Activiteiten en resultaten

- ✓ Per 1 januari 2025 is het focusprogramma jonge aanwas gekanteld naar online criminaliteit, met jeugd als vliegwiél. Deze koersverandering sluit aan bij de realiteit waarin jongeren actief zijn in digitale omgevingen waar criminaliteit zich ontwikkelt. De verbinding tussen jeugd en online criminaliteit is inmiddels ook in de praktijk vormgegeven: de projectleider jonge aanwas sluit actief aan bij het IPT.
- ✓ De bewustwording en handelingsbekwaamheid van professionals die werken met jongeren binnen het onderwijs, de zorg en het veiligheidsdomein is versterkt.
- ✓ Vanuit het programmabudget online criminaliteit zijn middelen beschikbaar gesteld om voor gemeenten 58 voorlichtingen over 't Snelle geld' in te kopen bij Halt. Hierdoor konden met name de kleinere gemeenten zonder subsidierelatie of gemeenten waar problematiek speelt, deze voorlichting aanbieden.
- ✓ Er is geadviseerd en ondersteund bij RIEC-deelnemers en ketenpartners rondom vraagstukken over jeugdcriminaliteit (preventie/repressie).
- ✓ Partners zijn ondersteund bij het verkrijgen van beter zicht op de voedingsbodems en netwerken die bijdragen aan jonge criminele aanwas.

Havens

Activiteiten en resultaten

- ✓ Ten behoeve van het programma 'Verscherping toezicht Noordelijk kust- en waddengebied' is een ontleurd voorzitter beschikbaar gesteld voor het Tactisch Overleg Zeehavens (TOZ). Ook is analysecapaciteit geleverd en thematische ingebracht voor het programma. Deze inzet heeft onder andere bijgedragen aan de aanwijzing van het HHK Noordelijk kust-, zee- en havengebied.
- ✓ Er is een regionaal programmaplan opgesteld en samengewerkt binnen het Living Lab, tijdens thematische controleweken en gezamenlijke operaties, met voortzetting in 2026.
- ✓ Er is een financiële bijdrage verstrekt voor het treffen van fysieke maatregelen (cameratoezicht) in de haven van Harlingen.

Buitengebied

Activiteit en resultaat

- ✓ Het uitvoeren van gebiedsscans en analyses in het buitengebied en op bedrijventerreinen om de meest kwetsbare locaties in beeld te brengen.

3. Regionale (integrale) aanpak

3.3 Versterking regionale uitvoeringskracht

Er is structurele, geormerkte capaciteit gerealiseerd bij RIEC-deelnemers, waardoor continuïteit wordt geborgd, interne verbindingen worden gelegd (Openbaar Ministerie en politie) en extra analysecapaciteit is geleverd (Belastingdienst). De operationele slagkracht van RIEC-deelnemers is hierdoor vergroot.

Dit heeft de volgende resultaten en effecten opgeleverd:

Beleidsmedewerkers Openbaar Ministerie (OM)

Twee beleidsmedewerkers OM

Doel

Er zijn twee beleidsmedewerkers ingezet voor de intensivering van de bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

Activiteiten

- Deze medewerkers zorgen vooral voor een goede verbinding met het RIEC-samenwerkingsverband en fungeren intern als ambassadeurs.
- Ook bemensen deze medewerkers de casustafels, waardoor het OM actief participeert in de integrale programmateams en lopende projecten. Waar het OM voorheen vaak als agendalid betrokken was, is dit een positief effect. In een aantal RIEC-onderzoeken loopt of liep een strafrechtelijk traject, waarbij de beleidsmedewerkers zorgen voor een goede afstemming aan beide kanten.

Resultaten

- ✓ Voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit is een interne afstemmingstafel ingericht waarbij intel, uitvoering, beleid en sturing op ondermijningsonderwerpen wordt besproken. Deze tafel zorgt ook voor een verbeterde deelname op onderwerpen in het RIEC-samenwerkingsverband, en werk twee kanten op.
- ✓ Door de RIEC-taken te combineren met reguliere OM-ondermijningstaken ontstaat er in algemene zin meer aandacht voor integrale mogelijkheden. Dit leidt tot betere zichtbaarheid van de resultaten en mogelijkheden van het RIEC-samenwerkingsverband. Doordat de beleidsmedewerkers RIEC binnen de integrale samenwerking de mogelijkheden en onmogelijkheden van het OM kunnen benoemen en toelichten, is er bij de deelnemers meer begrip ontstaan voor de positie van het OM. Dit is duidelijk anders dan een paar jaar geleden en beïnvloedt het onderlinge vertrouwen en de samenwerking in positieve zin.

Analisten Belastingdienst

Twee analisten Belastingdienst

Doel

De Belastingdienst heeft in 2025 twee analisten ingezet voor de intensivering van de bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

Activiteiten

De werkzaamheden van de analisten binnen de belastingdienst bestaan uit:

- Het volgen interne opleidingen, gericht op ondermijning in algemene zin.
- Het volgen van een specifieke opleiding Integrale Casus aanpak.
- Het opbouwen van een gedegen netwerk, onder andere door het bijwonen van de Ondermijningsdag en analistendagen.
- Het uitvoeren van analyses ten behoeve van HHK en casuïstiek/onderzoeken binnen de RIEC-samenwerking.

Resultaat

Voorheen werden medewerkers vanuit het informatieloket ingezet voor de meer eenvoudige bronanalyses. Dit is onveranderd gebleven en levert nog steeds dezelfde bijdrage aan RIEC-zaken op. De aangestelde analisten worden zowel op RIEC-zaken als op HHK ingezet en ontwikkelen daarnaast analyses ten behoeve van de algemene integrale samenwerking. Intern sluiten zij aan bij de landelijke analistenkring, waardoor zij goed op de hoogte zijn van de landelijke RIEC-thema's. Ook voeren zij analyses uit in aangeleverde zaken uit het Districtelijk Integraal Ondermijningsoverleg. Verder zijn er tools ontwikkeld waarmee grote hoeveelheden data snel kunnen worden ontsloten. Dit alles draagt bij aan een verbeterde integrale samenwerking.

“

In de aanpak van ondermijnende criminaliteit is samenwerking erg belangrijk. Het RIEC helpt ons om fenomenen te onderzoeken, bewustwording te creëren en ondersteunen te bieden bij casuïstiek. Dit versterkt de kennis van ondermijning binnen onze organisaties en zorgt voor extra ondersteuning bij concrete situaties. Deze integrale samenwerking is onmisbaar om de veiligheid, leefbaarheid en weerbaarheid te vergroten.

Anja Haga en André van de Nadort,
Portefeuillehouders Friese Norm

”

Liaison politie

Één liaison politie

Ondermijnende criminaliteit is meer dan opsporing alleen. Voor het kiezen van de meest effectieve interventie is voortdurende samenwerking met deelnemers noodzakelijk. De politie speelt hierin een belangrijk rol: van het signaleren en het delen van informatie met deelnemers tot het gezamenlijk bepalen voor passende interventies.

Doel

Om de samenwerking tussen politie en het RIEC bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit te optimaliseren, is een liaison aangesteld.

Activiteiten (niet limitatief)

- De integrale inzet van een HHK door de Douane, Koninklijke Marechaussee (KMar) en Politie (Landelijke Meldkamer Politie en de ENN) voor ondermijnende criminaliteit in het Noordelijk kust, zee- en havengebied. Met als doel o.a. een integraal informatiebeeld vormen van verschijningsvormen van georganiseerde criminaliteit, en gelegenheden daarvoor. Gezamenlijk optreden, gebaseerd op het ontwikkelde informatiebeeld en evalueren en door ontwikkelen van dit gezamenlijke optreden om effectiever samen te werken.
- Het RIEC ondersteunt op professionele wijze in het organiseren en faciliteren van het vernieuwde TOZ, dat werkt met een onafhankelijk voorzitter.
- Binnen het programma Intensivering Bestuurskundigen 2025-2028 'Van opsporingsprobleem naar veiligheidsvraagstuk' wordt ingezet op onder andere: de samenwerking met de ketenpartners, verbetering van de kwaliteit en kwantiteit van bestuurlijke rapportages. Voor dit programma wordt een derde bestuurskundige geworven, waarna het programma medio 2026 van start gaat.
- Bijna alle basisteams zijn bezocht om hen mee te nemen in de ontwikkelingen rond integrale kansen in de aanpak van ondermijnende criminaliteit en de expertise van de DIO's. Een terugkerend onderwerp was de juridische grondslag voor informatiedeling. Dit heeft onder andere geleid tot het organiseren van een masterclass gegevensdeling in april 2026.
- Er wordt een opleidingsprogramma ondermijning in de basispolitiezorg ontwikkeld voor nieuwe instroom medewerkers PO2021. De rol van het RIEC en de Wgs maakt onderdeel uit van de lesstof. Hiervoor wordt een werkgroep gevormd met deelnemers uit verschillende districten. Op basis van een vraag- en aanbodanalyse wordt een maatwerktraining ontwikkeld die in 2026 wordt uitgerold.
- Een geborgde afstemming bij innovatie en ontwikkeling.

Resultaat

- ✓ Door het aanstellen van een liaison zijn de kennis van de politieorganisatie, de vraagstukken op het gebied van ondermijnende criminaliteit en de expertise die het RIEC kan bieden in één functie verenigd.

Projectleiding Noordelijke (zee)havens

Doel

Het ondersteunen van de integrale aanpak in de havens.¹⁰

Activiteit en resultaat

- ✓ Lokaal versterken de projectleiders Aanpak Ondernijning Zeehavens in Harlingen en Groningen (Eemsdelta en Het Hogeland) de integrale aanpak via ketenoverleggen. Daarnaast leveren zowel de lokale projectleiders en het RIEC een actieve bijdrage aan het landelijk platform Kleine Zeehavens.

Foto © Leo Postma, uit de fototentoonstelling 'Ondernijning in beeld', RIEC Noord-Nederland

¹⁰ Op grond van het versterkingsplan 2022 e.v. loopt de financiering door het RIEC in ieder geval door tot en met 2027).

Ondermijningsacademie

Doel

Het enthousiasmeren en opleiden van jonge professionals binnen het werkveld van de RIEC-deelnemers, met name binnen gemeenten.

Activiteit

De eerste en tweede lichting van in totaal zeven trainees is begeleid en heeft een opleidingstraject aangeboden gekregen.

Resultaten

- ✓ Alle trainees zijn bij een gemeente in Noord-Nederland aan de slag gegaan.
- ✓ Meer dan twintig gemeenten in Noord-Nederland (inclusief de tien Groninger gemeenten waarvoor een trainee werkzaam is in het kader van de provinciale aanpak ondermijning) hebben gebruikgemaakt van een trainee.
- ✓ De ervaringen van gemeenten en trainees zijn positief. Uit de evaluatie eind 2025 blijkt dat gemeenten een gemiddelde waardering van 8,8 geven.
- ✓ Het traineeship draagt bij aan de doorstroom van jonge professionals met kennis van de aanpak van ondermijnende criminaliteit naar gemeenten. Daarmee wordt slagkracht van gemeenten in de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot.

“

Ik heb enorm waardering voor de ontwikkeling van het RIEC-traineeship en de mogelijkheden die dit biedt voor gemeenten. De RIEC-trainees zijn startende professionals die direct meedraaien en werk uit handen nemen. Ze brengen actuele kennis mee en ontwikkelen zich tegelijk verder via het RIEC. Voor de gemeente betekent dat extra capaciteit én een frisse blik op de aanpak van ondermijning. Voor een derde jaar op rij is er een RIEC-trainee werkzaam bij de Regionale Aanpak Ondermijning en ze leveren een aanzienlijke bijdrage in de aanpak. Dit initiatief geeft jonge professionals een kans op de arbeidsmarkt, vergroot het netwerk van ambtenaren met ervaring op het gebied van veiligheid én biedt direct ondersteuning bij onze werkzaamheden.

Merel Schippers
Projectleider Regionale Aanpak Ondermijning

”

Bestuurlijk Ondersteuningsteam

Bestuurlijke experts

Operationeel
Specialisten
Ondernijning

Analisten

Jurist

Het Bestuurlijk Ondersteuningsteam (BOT) biedt expertise aan en is breed inzetbaar voor gemeenten en provincies in Noord-Nederland. In het BOT zijn verschillende functies ondergebracht: bestuurlijk experts, operationeel specialisten, analisten en een jurist.

Doel

Eenzijds om te ondersteunen en te adviseren bij het op orde krijgen van het basisniveau van gemeenten en provincies in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Anderzijds het bieden van hulp in de concrete uitvoering.

Bestuurlijke ondersteuning

Activiteiten en resultaten

- ✓ Het BOT bood in 2025 brede bestuurlijke ondersteuning aan gemeenten en provincies, onder meer door het ontwikkelen van beleid en regelgeving, het adviseren over (integrale) controles en het bijdragen aan de provinciale normen en gezamenlijke aanpakken. Hierbij is een toenemende mate van samenwerking zichtbaar. Het BOT sluit aan en ondersteund bij het opstellen en doorontwikkelen, en bij de uitvoering daarvan. Zo is het BOT in Drenthe nauw betrokken geweest bij het opstellen van een inrichtingsplan voor de pilot Drentse Toezicht en Handhaving.
- ✓ Ook is er inzet gepleegd ten behoeve van een regionaal beleidskader prostitutie in Fryslân, waarbij onder meer gewerkt wordt aan de realisatie van gezamenlijk gemeentelijk toezicht op (onvergonde) prostitutie, in nauwe samenwerking met het Team Migratiecriminaliteit en Mensenhandel (TMM) van de politie.
- ✓ Daarnaast ontwikkelde het BOT een leerlijn voor het Gemeentelijk Signalenoverleg (GSO) en faciliteerde de kennisuitwisseling via de werkgroep GSO Fryslân. Hiermee versterkte het BOT zowel de beleidsmatige als de operationele uitvoeringskracht van deelnemers in Noord-Nederland.

Voorbeelden

- Het opstellen van modellen voor beleid en regelgeving, zoals toetsing levensgedrag.
- Het beoordelen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) op ondermijningsartikelen.
- Een ontwikkelen van een format voor een plan van aanpak ondermijnende criminaliteit.
- Het behandelen van adviesaanvragen voor (integrale) controles.
- Het adviseren over de invoering van de exploitatievergunning en brede ondersteuning ten behoeve van het GSO.

Ondersteuning Gemeentelijk Signalenoverleg

Advies opstart of herijking

Werksessie 'Nut en noodzaak'

Werksessie 'Werkproces'

Advietraject doorontwikkeling

Werksessie 'Oefencasus'

Datavolwassenheidscan

*Leerlijn voor het
Gemeentelijk Signalenoverleg*

Joint Exercise Trident in de Eemshaven

In september 2025 organiseerde het RIEC Noord-Nederland de multidisciplinaire oefening Joint Exercise Trident (JET) in de Groningen Seaports Eemshaven. De oefening kwam tot stand op verzoek van de Douane en de Koninklijke Marechaussee.

Docenten van het RIEC werkten hierbij samen met de docenten Integrale Beroepsvaardigheidstraining van de KMar en trainers van de Douane. Daarnaast werd er gebruikgemaakt van tegenspel en acteurs.

Trainen met realistische scenario's in de haven

Tijdens deze meerdaagse oefening stond de gezamenlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit centraal. Er werden realistische scenario's nagebootst rondom mensensmokkel en drugscriminaliteit. Dit gebeurde op verschillende locaties in en rond de zeehaven, zoals op bedrijventerreinen, afgesloten gebieden, schepen en in de openbare ruimte.

Voorbereid op praktijksituaties

Medewerkers van de Douane en KMar werkten samen in uitdagende praktijksituaties. Ze deelden kennis over elkaars bevoegdheden en leerden van elkaars werkwijze. Ook heeft de oefening de onderlinge samenwerking versterkt. Beide diensten zijn nu goed voorbereid op situaties waarin snel en effectief optreden nodig is.

Deze oefening onderstreept het belang van samenwerking in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit in de Eemshaven.

Ondersteuning in de uitvoering

Activiteiten en resultaten

- ✓ In 2025 is vooral ondersteuning geboden bij de voorbereiding en uitvoering van (integrale) controles. Daarnaast zijn er veelvuldig meerdaagse trainingen gericht op integrale beroepsvaardigheid in het kader van controleren op ondermijnende activiteiten georganiseerd en is er een training ontwikkeld specifiek gericht op controles (illegale) prostitutie. De meeste buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) en toezichthouders in Noord-Nederland zijn inmiddels getraind door het BOT. Deze en nieuwe trainingen worden blijvend in de toekomst aangeboden.
- ✓ Daarnaast heeft in de Eemshaven de grootschalige oefening Joint Exercise Trident plaatsgevonden. Waarbij deelnemers multidisciplinair in de zeehaven realistisch hebben geoefend op praktijksituaties.

34 controles in Noord-Nederland

waarvan

20 controles in Groningen, (10 Gele Loper acties)

8 controles in Fryslân

5 controles in Drenthe

Juridische ondersteuning

Activiteiten en resultaten

- ✓ Het BOT bood in 2025 juridische ondersteuning bij uiteenlopende handhavingsvraagstukken, waaronder advies over pandsluitingen, binnentredingsmachtigingen, straatdrugshandel, lasten onder dwangsom en bestuursdwang, en het gebruik van bestuurlijke rapportages.
- ✓ Daarnaast ondersteunde het BOT de ontwikkeling van het Damocles-beleid, trainingen en kennisdeling rond bestuurlijk afpakken, evenals de herziening van de landelijke handreiking Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en ondermijning.
- ✓ Ook werd regelmatig juridisch advies verstrekt aan bestuurlijk experts, onder meer in relatie tot de provinciale normen en aanpak.

Analyse en informatie

Activiteit

- ✓ In 2025 verkende het BOT de inzet van datavolwassenheidsscans van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) om gemeenten inzicht te geven in hun niveau van datagedreven werken, zowel in algemene zin als binnen de ondermijningsaanpak. In samenwerking met twee bestuurlijk experts en BZK zijn pilots uitgevoerd bij de gemeenten Coevorden en Emmen. De scans leveren concrete handelingsperspectieven op en zijn inmiddels beschikbaar voor alle Noord-Nederlandse gemeenten. Daarnaast vormen zij een onderdeel van de leerlijn GSO.

Resultaat

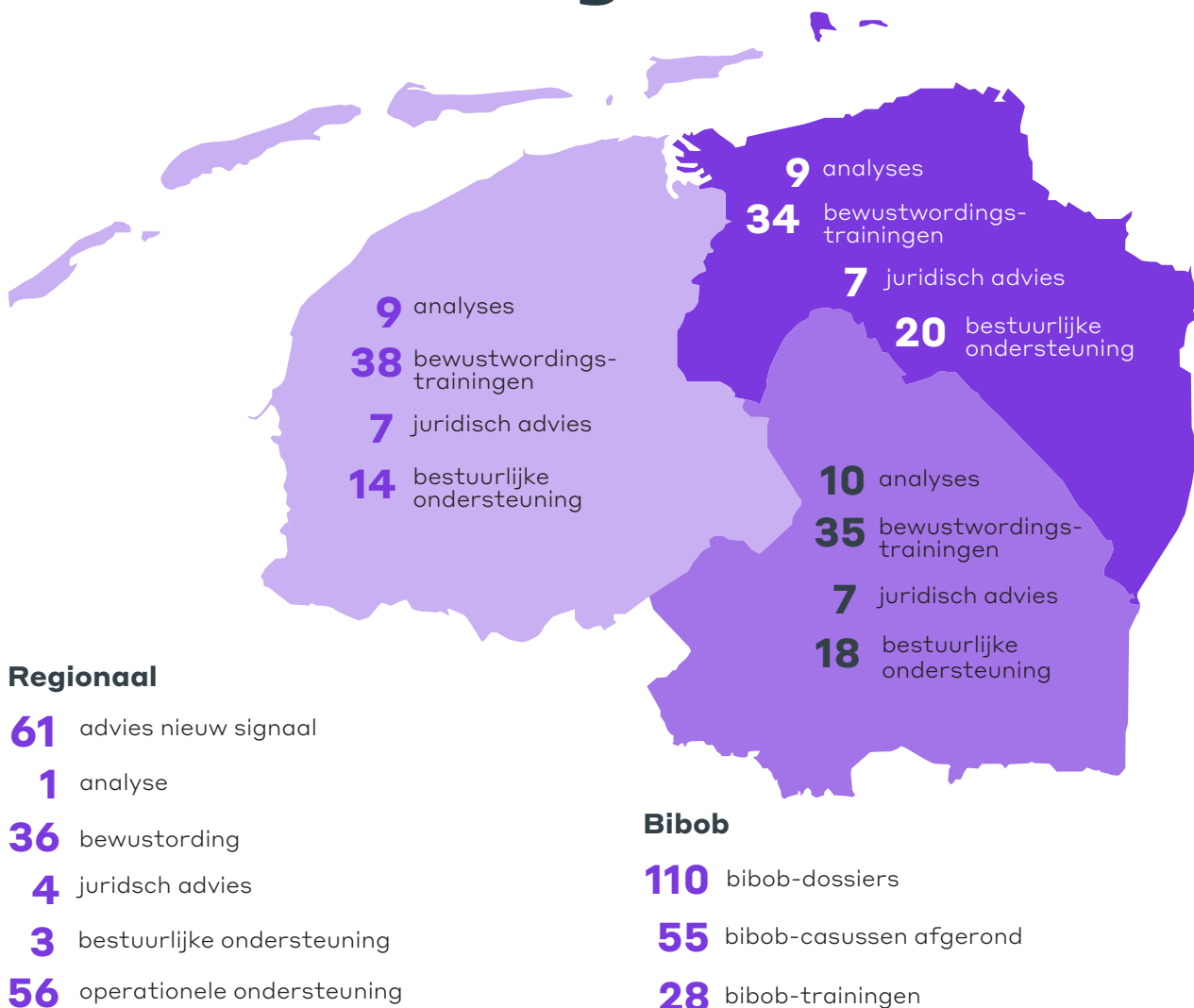
- ✓ Met de inzet van het BOT worden gemeenten en provincies in staat gesteld om hun aanpak van ondermijnende criminaliteit op een hoger niveau te brengen. Door zowel rechtstreekse ondersteuning als ondersteuning via de provinciale samenwerkingen beschikken gemeenten over het instrumentarium dat nodig is voor een effectieve aanpak van ondermijnende criminaliteit. Daarnaast worden gemeenten bij de uitvoering geadviseerd en ondersteund, onder meer bij de voorbereiding en uitvoering van controles en bij juridische vraagstukken. Kortgezegd zorgt de inzet van het BOT dat gemeenten beter toegerust kunnen zijn voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

3. Regionale (integrale) aanpak

3.4 Bestuurlijk en geïntegreerde aanpak

Voor alle pijlers die in deze paragraaf worden beschreven geldt dat zowel integrale als mono-bestuurlijke activiteiten worden uitgevoerd om de gestelde doelen te bereiken. Ondersteuning bij de toepassing van de Wet Bibob geldt daarbij als een mono-bestuurlijke activiteit. In de factsheet van paragraaf 3.4.1 zijn zowel activiteiten van het RIEC-bureau als activiteiten van het BOT opgenomen.

3.4.1 Bestuurlijk ondersteuning

Succesverhaal

Drentse Aanpak Ondernijning

In 2024 is in nauwe samenwerking met het RIEC de bestuurlijke samenwerking onder de vlag van de Drentse Aanpak Ondernijning (DAO) gestart. In het intentiedocument van de DAO zijn 28 ambities opgenomen voor de twaalf gemeenten, vier waterschappen en de provincie. 2025 was een goed jaar voor de realisatie van deze ambities. In Drenthe zijn belangrijke stappen gezet in het op orde krijgen van de basis. Het grootste deel van de DAO-ambities voor de gemeenten is inmiddels gerealiseerd of momenteel in uitvoering:

- Verhogen bewustwording: 82% van de ambities gerealiseerd of momenteel in uitvoering
- Informatiepositie: 90% van de ambities gerealiseerd of momenteel in uitvoering
- Beleid & handhaving: 86% van de ambities gerealiseerd of momenteel in uitvoering
- Weerbare overheid: 92% van de ambities gerealiseerd of momenteel in uitvoering.

Op het gebied van communicatie en bewustwording zijn de nodige acties uitgevoerd, waaronder het project 'De boer op,' een campagne tegen mensenhandel/uitbuiting, en meerdere Meld Misdaad Anoniem-campagnes. Voor de gemeentelijke ambities geldt dat 86% is gerealiseerd of momenteel wordt uitgevoerd. Het RIEC heeft op alle onderdelen kennis, expertise en capaciteit geleverd. Dit omvat onder meer het ontwikkelen van het modelbeleid voor de APV, de Wet Bibob, het trainen van toezichthouders/boa's, het verzorgen van bewustwordingssessies en het ondersteunen bij het op orde brengen van de informatiepositie via GSO's. In juni vond in Assen het Drentse zorgcriminaliteitscongres plaats. Vanuit de DAO wordt hierover aangegeven: "Het is mooi om te zien dat in navolging hierop ook het RIEC heeft ingespeeld op deze ontwikkeling en meer capaciteit heeft vrijgemaakt om deze prioriteit verder te ondersteunen. Een Drentse projectleider zorgfraude is navolging hierop van start gegaan en we zijn blij dat het RIEC dit ondersteunt met het leveren van specialistische kennis."

“

We zien dat bestuursrechtelijke middelen een steeds belangrijkere rol spelen in de integrale aanpak van ondernijnnende criminaliteit. Voor de DAO heeft het RIEC het afgelopen jaar een fundamentele bijdrage geleverd door ondersteuning te bieden op nagenoeg alle processen. Deze ondersteuning is van grote waarde geweest bij het realiseren van onze ambities. De aanpak van ondernijning vraagt om een lange adem. Daarom hoop ik dat we als één overheid deze koers de komende jaren blijven voortzetten, zodat we daadwerkelijk een wezenlijk verschil kunnen maken in de samenleving.

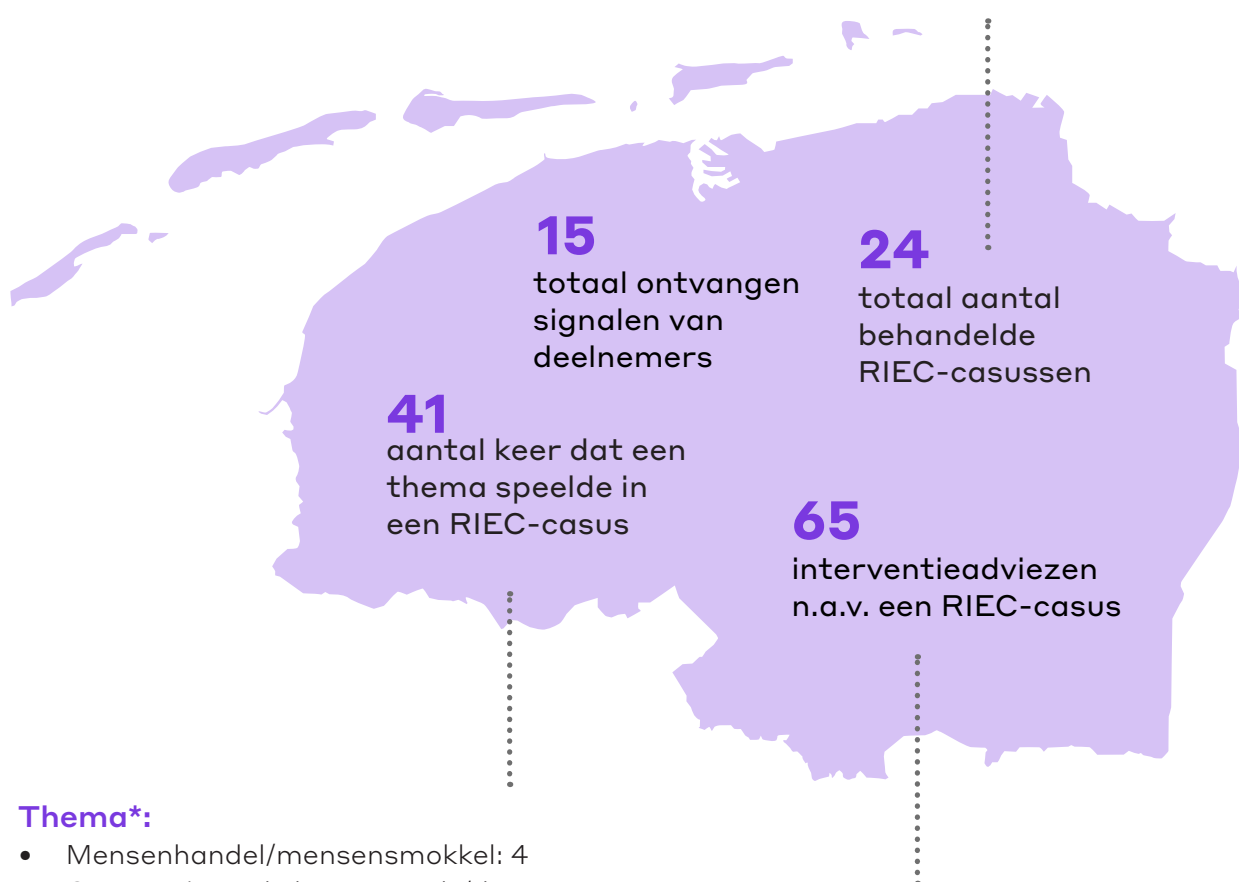
Eric van Oosterhout
Burgemeester gemeente Emmen

”
RIEC

3.4.2 Integrale activiteiten (DIO)

Ingebracht door*:

- Gemeenten: 24
- Politie: 17
- OM: 0
- Belastingdienst: 1
- Overige deelnemers: 1

Thema*:

- Mensenhandel/mensensmokkel: 4
- Georganiseerde hennepcultuur/drugs: 4
- Witwassen: 22
- OMG: 0
- Fraude of misbruik in de vastgoedsector: 5
- Regionale verschijningsvormen: 5

Interventieadviezen*:

- Bestuurlijk: 36
- Strafrechtelijk: 13
- Fiscaalrechtelijk: 16
- Overig: 0

*De cijfers omvatten het totaal aantal casussen die zowel vóór als tijdens 2025 zijn gestart.

Verdiepende training milieucriminaliteit en ondermijnende criminaliteit

Na eerdere algemene bewustwordingssessies bij de FUMO (Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing) kreeg het RIEC Noord-Nederland het verzoek om een verdiepende training over milieucriminaliteit en ondermijnende criminaliteit te verzorgen. In samenwerking met het milieuteam van de dienst regionale recherche van de politie Noord-Nederland is daarom een gerichte training over ondermijnende criminaliteit ontwikkeld. De training is speciaal bedoeld voor toezichthouders en boa's van de omgevingsdiensten die werkzaam zijn binnen het milieudomein, en voor milieuagenten van de basisteams in Noord-Nederland. Zo leren zij elkaar beter kennen en kunnen zij elkaar in de dagelijkse praktijk makkelijker opzoeken.

Herkennen van signalen in de praktijk

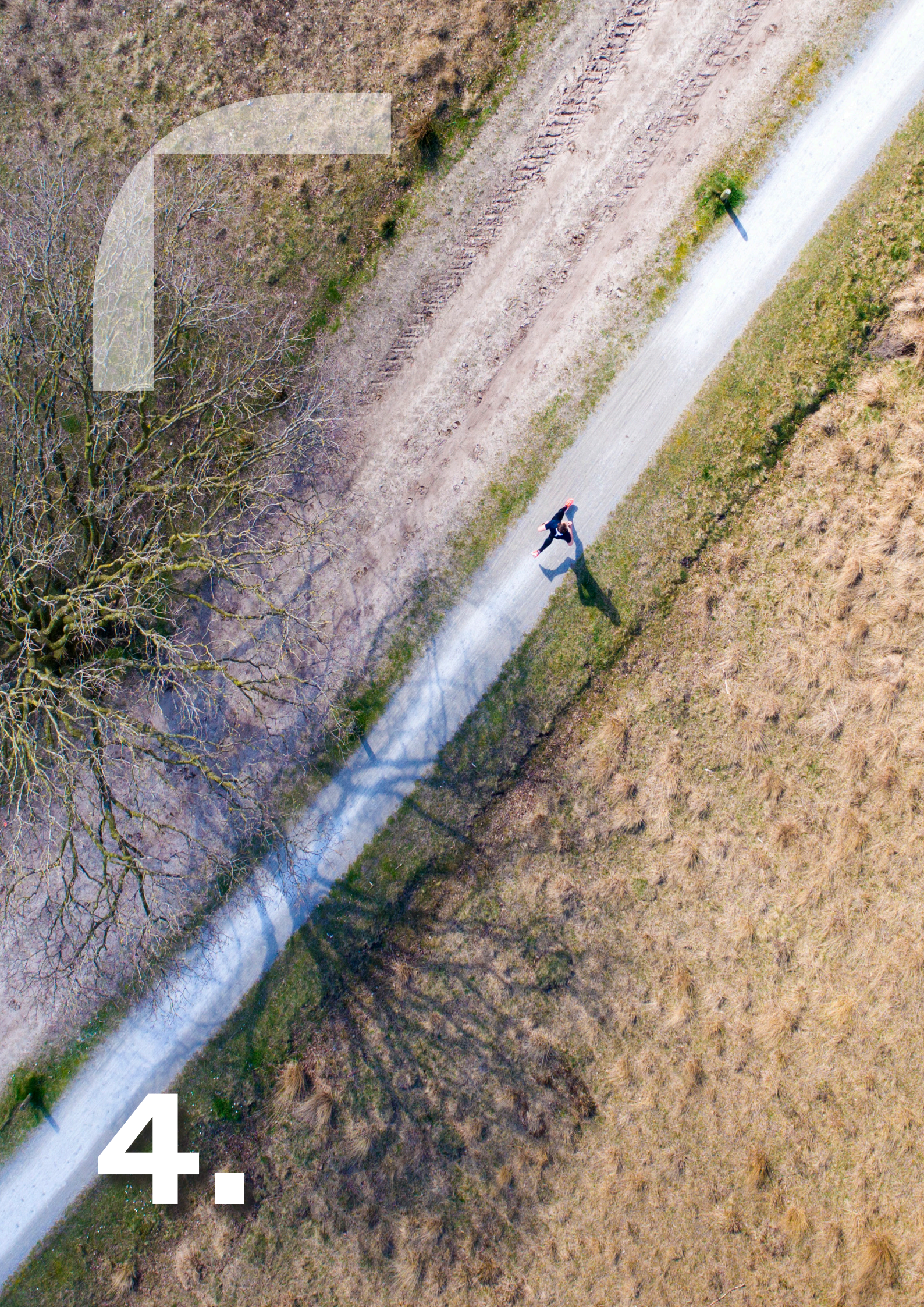
Tijdens de training komen verschillende thema's aan bod die aansluiten bij de dagelijkse praktijk. Zo wordt aandacht besteed aan bevoegdheden van toezichthouders en boa's, de mogelijkheden binnen het bestuurs- en strafrecht, veiligheid tijdens controles en het belang van informatiedeling. Door gebruik te maken van praktijkvoorbeelden en herkenbare casuïstiek krijgen deelnemers concrete handvatten om verdachte situaties sneller te herkennen en te melden. Daarnaast is de training bedoeld om de kennis en samenwerking over milieucriminaliteit in Noord-Nederland verder te versterken. Zo helpt de training om elkaar beter te leren kennen en de lijnen tussen de verschillende organisaties kort te houden. Goede samenwerking en het tijdig delen van signalen zijn essentieel voor een effectieve aanpak van milieucriminaliteit.

Vervolg

De training werd enthousiast ontvangen door de deelnemers in Fryslân. Inmiddels zijn ook afspraken gemaakt met de Omgevingsdienst Groningen en de Omgevingsdienst Drenthe om deze training in 2026 ook in Groningen en Drenthe te gaan verzorgen.

Foto © FUMO, uit de fototentoonstelling
'Ondermijning in beeld', RIEC Noord-Nederland

4.

4. Randvoorwaarden

4.1 Rechtmatige en doelmatige gegevensverwerking

Implementatie Wgs

Afgelopen jaar stond volledig in het teken van de implementatie van de Wgs. Allereerst is samen met de gemeente Leeuwarden gewerkt aan het inrichten van het contactpunt. Daarnaast is de aanwijzing van de coördinerend Functionaris Gegevensbescherming (FG) voorbereid.

Om medewerkers van het RIEC-bureau en deelnemers van het RIEC Noord-Nederland wegwijs te maken in de wet zijn verschillende activiteiten uitgevoerd. In totaal zijn dertien algemene en verdiepende trainingen verzorgd over de Wgs en bijbehorende werkwijzen binnen de RIEC-activiteiten, het voeren van casusoverleggen en het aanwijzen en analyseren van HHK's. Voor de FG's van het RIEC Noord-Nederland zijn drie cFG-cafe's georganiseerd, waarin de FG's zijn geïnformeerd over de wet, de werkwijzen, de taken van het contactpunt en de werkwijze binnen het RIEC Noord-Nederland.

Halverwege 2025 zijn de resultaten van de externe privacy audit opgeleverd. Door de komst van de Wgs, bleken de conclusies en aanbevelingen grotendeels te worden ingehaald door een nieuwe werkelijkheid. Desondanks hebben zij inzicht gegeven in wat het RIEC-bureau te doen staat.

Terugkoppeling effectiviteit en bruikbaarheid van de gegevensverwerking

De Wgs is in maart 2025 in werking getreden. Afgelopen driekwart jaar stond in het teken van de implementatie. Nog niet alle procedures zijn dan ook vastgesteld of uitgekristalliseerd, waaronder de procedure voor het ophalen van terugkoppelingen over de effectiviteit en bruikbaarheid van de gegevensverwerking en de daaropvolgende evaluatie. Hierdoor was het nog niet mogelijk een gerichte uitvraag te doen, zoals de Wgs voorschrijft.

Casuïstiek en HHK's worden echter al wel standaard geëvalueerd. Op basis daarvan ontstaat een eerste beeld van de effectiviteit en bruikbaarheid van de gegevensverwerking. Uit deze evaluaties blijkt dat de gegevensverwerking in het merendeel van de casussen (ongeveer acht van de tien) leidt tot interventies door deelnemers. Het gaat daarbij om bestuurlijke, fiscale en strafrechtelijke stappen.

Daarnaast helpt de gegevensverwerking om signalen beter te beoordelen. In een groot deel van de casussen wordt het oorspronkelijke signaal bevestigd en leidt dit tot vervolgacties. In andere gevallen wordt het signaal genuanceerd of blijkt het (gedeeltelijk) niet te kloppen. Ook dat is waardevol, omdat het zorgt voor meer duidelijkheid over de situatie en helpt bij het maken van passende keuzes.

Verder blijkt dat de gegevensverwerking ook iets oplevert als er geen directe interventie volgt. Het zorgt bijvoorbeeld voor een beter beeld van de situatie, helpt om aannames te toetsen en ondersteunt bij het maken van keuzes, zoals het beëindigen van een casus of het overdragen ervan aan afzonderlijke partners.

Tot slot geven casussen soms breder inzicht geven in onderliggende problematiek. Dit kan leiden tot het signaleren van fenomenen of HHK's die verder onderzocht kunnen worden.

4. Randvoorwaarden

4.2 Informatievoorziening en- beveiliging

Werkwijzen

Het afgelopen jaar is gewerkt aan de ontwikkeling van de werkwijze voor gebieds- en thematische scans, zoals omschreven in de Wgs. Deze werkwijze is opgeleverd. Parallel hieraan is gewerkt aan een doorontwikkeling van de werkwijze Handhavingsknelpunten, die eveneens als activiteit binnen de Wgs wordt benoemd. Ook deze werkwijze is opgeleverd.

Informatievoorziening

In 2025 is Prisma, het nieuwe zaaksysteem, live gegaan. De eerste regio's zijn met het systeem aan de slaggegaan, waarna meerdere regio's volgden. Binnen de eigen regio lag de nadruk in 2025 op de voorbereiding van de migratie, zodat aansluiting op het nieuwe systeem mogelijk werd.

Informatiebeveiliging

Daarnaast is de laatste hand gelegd aan de landelijke beleidskaders voor informatiebeveiliging, waaronder de beleidslijnen voor Prisma. De vertaling naar de eigen organisatie (couleur locale) volgt nog en valt buiten de scope van 2025.

4. Randvoorwaarden

4.3 Communicatie

Het RIEC Noord-Nederland heeft in 2024 nieuwe uitgangspunten vastgesteld voor de communicatie, met zichtbaarheid als centraal doel. Vanuit deze basis is gericht gewerkt aan het versterken van de zichtbaarheid van de gezamenlijke aanpak en behaalde resultaten.

Website beter vindbaar en toegankelijk

Sinds 1 januari 2025 is de website van het RIEC Noord-Nederland volledig vindbaar via zoekmachines. Met nieuwe pagina's over ondermijnende criminaliteit, deelnemers en actuele ontwikkelingen is de online zichtbaarheid verder vergroot. In 2025 trok de site gemiddeld 850 bezoekers per maand.

Zichtbaarheid van gezamenlijke activiteiten en behaalde resultaten

Communicatie is een vast onderdeel van het DIO, waardoor resultaten direct worden meegenomen in de aanpak. De zichtbaarheid nam toe via regionale media, socialmediakanalen en campagnes zoals 'Echt niet vandaag' en de fototentoonstelling 'Ondermijning in beeld'. Eind 2025 had het RIEC ruim 4.500 LinkedIn-volgers.

Ook via de externe nieuwsbrief zijn het afgelopen jaar veel voorbeelden van samenwerking en behaalde resultaten gedeeld. Eind 2025 telde de nieuwsbrief bijna 500 lezers. Daarnaast zijn diverse communicatieproducten ontwikkeld, zoals infographics, posters, factsheets en zijn uiteenlopende bijeenkomsten georganiseerd met en voor onze deelnemers.

Met deze stappen is een stevige basis gelegd om de zichtbaarheid van de samenwerking en de resultaten in de komende jaren verder uit te bouwen.

Samen slimmer tegen ondermijnende criminaliteit

Gemeente Pekela

2.195 volgers
7 mnd • Bewerkt •

Op woensdagavond 8 oktober kwamen makelaars, notarissen en hypotheekadviseurs – de poortwachters uit de vastgoedsector – uit Ommelanden Midden samen in The Ranch in Veendam. Gemeente Midden-Groningen, Gemeente Veendam, Gemeente Pekela en het RIEC Noord-Nederland organiseerden de avond. Centraal stond de samenwerking binnen de aanpak van ondermijnende criminaliteit in de vastgoedsector.

Rol van poortwachters

Burgemeester Annelies Pleyte opende de avond met een krachtige boodschap: "Ondermijning is niet alleen een stedelijk probleem, maar speelt ook in Ommelanden-Midden".

Daarna lichtte Karin van Aalzum van het RIEC Noord-Nederland de verschillende vormen van vastgoedcriminaliteit toe en besprak de Politie Nederland de rol en meldplicht van poortwachters bij ongebruikelijke transacties. Vervolgens gaf de afdeling Inwinning van het Team Criminele Inlichtingen (TCI) van de politie inzicht in hun werk en hoe zij poortwachters kunnen ondersteunen. De avond werd afgesloten met stellingen vanuit de drie gemeenten, die leidden tot waardevolle gesprekken.

Behoeftte aan een vervolg

Dit was de tweede keer dat een dergelijke bijeenkomst op lokaal niveau in Noord-Nederland werd georganiseerd. Poortwachters benadrukten de urgentie en de uitdagingen bij het meldproces. Er is een duidelijke wens om deze avond een vervolg te geven.

#vastgoedsector #vastgoed #fraude #ommelandenmidden #veendam #pekela #middengroningen #samenslimmertegenondermijnendecriminaliteit

Rob Bleijs • 2e

Boswachter Toezicht en Handhaving (BOA) bij Natuur...
8 mnd •

Vandaag weer een dag IBT (Integrale Beroepsvaardigheids Training) gedaan onder leiding van #RIEC Noord-Nederland. Eén van de casussen was deze dumping van afval synthetische drugs. Als eerste in Nederland werd deze training door de provincie aangeboden aan de groene BOA's in Drenthe.

Reinier Kwast • 1e

Projectleider Drentse Aanpak Ondermijning | Weerbare overheid | idealist | Ee...
7 mnd •

In Drenthe bouwen we lekker door aan de aanpak ondermijning. Daarbij is het van belang dat we alle oren en ogen in het veld benutten. Ik ben daarom heel trots dat het **RIEC Noord-Nederland** ook onze mensen van **Staatsbosbeheer**, **Het Drentse Landschap**, **Natuurmonumenten** en **Sportvisunie** heeft getraind!

RIEC Noord-Nederland

4.741 volgers
8 mnd • Bewerkt •

Maatwerktraining ondermijning voor groene BOA's in Drenthe

De groene Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) van de Provincie Drenthe, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Stichting Maatschappij van Weldadigheid, de Sportvisunie regio Groningen Drenthe en Het Drentse Landschap hebben onlangs een maatwerktraining ondermijning gevolgd. Deze training werd verzorgd door het RIEC Noord-Nederland.

Inhoudelijke verdieping

Tijdens de theorietraining kwamen verschillende vormen van ondermijning aan bod. Er was specifieke aandacht voor de relatie tussen het werkveld en het gebied waarin de groene BOA's in Drenthe actief zijn. Ook werden actuele casussen behandeld en werd gereflecteerd op hun onmisbare rol in de aanpak van ondermijning in het buitengebied.

Oefenen in het veld

In Nationaal Park Dwingelderveld oefenden de BOA's met realistische scenario's ondersteund door acteurs. Ze oefenden onder andere met het veiligstellen van een dumping van synthetisch drugsafval, het aantreffen van telers van 'buitenhennep' tot verdachte situaties met voertuigen en signalen van mensenhandel.

Goed voorbereid het veld in

De training biedt de groene BOA's handelingsperspectief voor complexe situaties. Daarnaast draagt het bij aan terreinbeheersing in hun eigen werkomgeving. Zo gaan de groene BOA's in Drenthe goed voorbereid het veld in om de aanpak van ondermijning op een veilige en effectieve wijze uit te voeren.

#ondermijning #groeneboa #boa #buitengebied #provinciedrenthe #drenthe #staatsbosbeheer #natuurmonumenten #training #samenslimmertegenondermijnendecriminaliteit

politie_groningen_centrum en handhaving_groningen
Groningen, Netherlands

politie_groningen_centrum 46 w.
Toezichtacties in het centrum van Groningen

Recentelijk hebben wij in samenwerking met het @riecn en de @handhaving_groningen van @gemeente_groningen diverse toezichtacties uitgevoerd op plekken in de binnenstad waar sprake is van structurele overlast, met name rondom drugshandel en -gebruik.

279 5 10 juli 2025

René Paas • 2e
Commissaris van de Koning in Groningen
6 mnd •

Wie zegt dat Groningen rustig is, kijkt niet goed genoeg. De tentoonstelling dwingt wél tot kijken. Sommige foto's tonen verlaten panden met gesloten rolluiken; andere een boerderij waar opvallend veel busjes af en aan rijden. Met de QR-code naast elke foto lees je het verhaal erachter. Wat op het eerste gezicht normaal lijkt, blijkt bij nadere beschouwing het decor van illegale handel of uitbuiting. En precies dat is de kracht van dit project. 'Bewustwording' is geen ambtelijke term, het is een menselijke handeling. Je ziet iets wat niet klopt – en besluit er iets mee te doen. De bestrijding van ondermijning is geen zaak van alleen politie of provincie. Het begint bij inwoners die hun omgeving kennen, die weten wat 'normaal' is in hun straat of dorp. Die alert zijn zonder argwanend te worden. Die melden wat niet pluis is, juist omdat ze trots zijn op hun buurt. Wie kijkt, ziet. En wie ziet, kan handelen. In het belang van een leefbaar, veilig en rechtvaardig Groningen.

Sander Veenstra • 1e
Kwartiermaker cybercrime en digitale opsporing
7 mnd •

Wat startte met een mailtje van een politiecollega, is via de [Werkgroep cyberveiligheid Noord-Nederland](#) en met veel dank aan [RIEC Noord-Nederland](#) geworden tot de eerste editie van [#echtnietvandaag](#) in Noord-Nederland. Met meer dan 100 acties is de Noord-Nederlandse beweging die we een aantal jaar geleden hebben ingezet nu zichtbaar geworden. [#trots!](#)

Echtnietvandaag.nl

971 volgers
7 mnd •

De actiedag in Noord-NL (provincies Groningen, Friesland en Drenthe) is officieel van start. In Hoogezand verwelkomt burgemeester Erica van Lente de aanwezige bestuurders en schoolkinderen. ...meer

Zoals je ziet staat alles hier klaar voor de tentoonstelling: ondermijning in beeld.

gemeente_dantumadiel 34 w.
Fototentoonstelling over ondermijning | 6 t/m 31 oktober

Vanaf 6 oktober reist de speciale fototentoonstelling "Ondermijning in beeld" langs verschillende locaties in Dantumadiel. Deze tentoonstelling laat met sterke beelden en handige QR-codes zien wat ondermijning is, hoe je signalen kunt herkennen en wat je kunt doen als iets niet klopt. Zoals je in de video ziet gaat burgemeester Anja Hage zeker een kijkje nemen!

13

6 oktober 2025

Volg het RIEC Noord-Nederland ook op LinkedIn!

Of kijk op onze website
www.riecnoord.nl

5.

5. Financiën

De begroting van het RIEC Noord-Nederland is opgenomen in het door het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) aangewezen format dat onderdeel uitmaakt van het meerjarenplan. In dit format is ook het financiële resultaat over 2025 opgenomen. In dit hoofdstuk volgt een korte toelichting.

Toelichting onderuitputting

Het RIEC-bureau heeft 2025 afgesloten met een positief financieel resultaat. Er is een overschot ontstaan van in totaal 1.842.890 euro, bestaande uit 1.273.745 euro op het RIEC-bureau en 569.145 euro op het frictiebudget.

Frictiebudget

Voor het frictiebudget zijn al plannen in uitvoering. Het geld dat in 2025 overblijft, is weggezet in 2026. Een deel van de activiteiten zijn al uitgevoerd, echter komen de facturen in bepaalde gevallen pas in 2026 binnen. Het overschot geeft daarom een vertekend beeld. Naar verwachting worden de projecten eind 2026 afgerond zijn en waar mogelijk geborgd. Het volledige budget zal naar verwachting worden benut; een eventueel overschot wordt teruggestort.

RIEC-bureau

Het overschot binnen het RIEC-bureau over 2025 is een samenloop van meerdere factoren. De belangrijkste verklaring betreft de lagere personele lasten. Gedurende het jaar zijn verschillende vacatures niet direct of nog niet volledig ingevuld. Het vinden van geschikte kandidaten blijkt in de huidige arbeidsmarkt uitdagend, zeker wanneer onverwacht personeel vertrekt en vervanging op korte termijn nodig is.

Daarnaast zijn medewerkers uit de bestaande formatie tijdelijk ingezet voor de werkzaamheden in het kader van Wgs en Prisma. Pas eind 2025 heeft het ministerie van J&V aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor deze taken, waardoor extra fte pas in 2026 kon worden geworven. De kosten van medewerkers die in 2025 al werkzaamheden uitvoerden, zijn daarom deels ten laste gekomen van het Wgs-budget.

Ook heeft het RIEC halverwege 2025 de Loon- en Prijsontwikkelingsmiddelen (LPO) toegekend gekregen, terwijl deze niet waren opgenomen in de oorspronkelijke begroting. Deze middelen worden in 2026 benut.

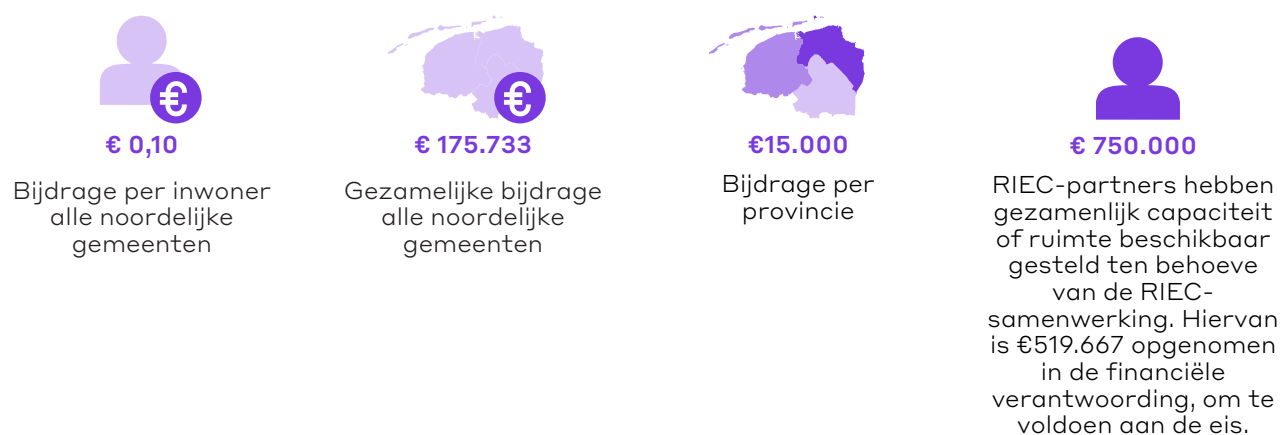
Verder zijn de programma's drugscriminaliteit en online criminaliteit in 2025 opgestart, maar vindt de uitvoering grotendeels in 2026 en verder plaats. Hierdoor is in 2025 slechts beperkt gebruikgemaakt van het beschikbare programmabudget. De middelen schuiven door naar 2026 en de jaren daarna.

Tot slot heeft het RIEC-bureau in 2025 meer middelen ontvangen dan vooraf was toegezegd. Dit leidt in 2025 tot een overschot, maar deze middelen zijn inmiddels weggezet voor 2026 e.v. Vacatures worden ingevuld, de activiteiten vanuit de programma's worden opgestart en ook voor Prisma worden vanaf 2026 structureel kosten verwacht.

Cofinanciering

Het ministerie heeft aan het verstrekken van de reguliere bijdrage een aantal voorwaarden verbonden. Één van deze voorwaarden betreft het organiseren van een regionale cofinanciering. De bijdrage van deelnemers kan ook bestaan uit langlopende aanstellingen of detacheringen.

De cofinanciering in Noord-Nederland is als volgt opgebouwd:

Afpakresultaten

Belastingdienst directie MKB verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking met overheidspartners in het kader van de LIEC/RIEC-samenwerking sinds 1 januari 2015 op twee aspecten.

Gerealiseerde opbrengsten

Primair communiceert Belastingdienst directie MKB de geïnde en/of verrekenende bedragen. Dit betreft bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Door uit te gaan van de daadwerkelijk geïnde en/of verrekenende bedragen wordt een zo zuiver mogelijk beeld gegeven van de resultaten van de fiscale interventies in het kader van de LIEC/RIEC-samenwerking. De opgelegde aanslagen als gevolg van de doorgevoerde correcties zijn vatbaar voor bezwaar- en beroepsprocedures. Door uit te gaan van de daadwerkelijk geïnde en/of verrekenende bedragen, worden ook verminderingen van aanslagen in de verantwoording betrokken en worden geen virtuele opbrengsten meegerekend.

Beslagleggingen

Secundair communiceert Belastingdienst directie MKB de aanslagen waarvoor beslag is gelegd, maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient als extra zekerheid en kan worden beschouwd als potentieel inbare bedragen. Zodra het beslag wordt uitgewonnen, worden de betaalde en/of verrekenende bedragen opgenomen onder de geïnde bedragen. Belastingdienst directie MKB-kantoor Groningen heeft in het kader van de samenwerking binnen het RIEC Noord-Nederland in 2025 € 16.000, - geïnd en/of verrekend en voor € 21.000, - (geheel of gedeeltelijk) beslag gelegd.

Noord-Nederland

Postadres:

Postbus 21000

8900 JA Leeuwarden

T: 0800 - 7032

E: info@riecnoord.nl

© 2026, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Noord-Nederland (uitgegeven in eigen beheer). Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.